

[Pradžia](#) > ... > [Šeimos Teisė Ir Paveldėjimas](#) > [Šeimos Išlaikymas](#) > Finland

Šeimos išlaikymas

 Suomija

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Ką praktikoje reiškia sąvokos „išlaikymas“ ir „išlaikymo pareiga“? Kokie asmenys turi mokėti išlaikymo išmoką kitam asmeniui?

Vaiko išlaikymo nuostatos įtvirtintos (Suomijos) Vaiko išlaikymo įstatyme (Nr. 704/1975).

Pagal šį įstatymą vaikas turi teisę į tinkamą išlaikymą. Tai reiškia, kad turi būti tenkinami vaikų materialiniai ir psichologiniai poreikiai įvairiais jų vystymosi etapais ir prireikus padengiamos jų priežiūros, lavinimosi ir kitos susijusios išlaidos.

Vaikas turi teisę gauti išlaikymą iš savo tėvų, o jie turi vykdyti šią pareigą pagal savo galimybes. Jeigu tėvas (motina) nevykdo vaiko išlaikymo pareigos arba jeigu vaikas nuolat negyvena su savo tėvu (motina), tas tėvas (motina) gali būti įpareigotas mokėti vaikui išlaikymą.

Tėvai neturi teisės gauti išlaikymo iš savo vaiko.

Nuostatos dėl sutuoktiniui mokėtino išlaikymo įtvirtintos (Suomijos) Santuokos įstatyme (Nr. 234/1929).

Santuokoje kiekvienas sutuoktinis pagal savo galimybes turi prisidėti prie šeimos bendrų namų ūkio išlaidų ir kito sutuoktinio išlaikymo.

Jeigu sutuoktinis nevykdo prievolės mokėti išlaikymą arba jeigu sutuoktiniai gyvena atskirai, vienas iš jų gali būti įpareigotas mokėti išlaikymą kitam.

Nutraukus santuoką, viena šalis privalo mokėti išlaikymą savo buvusiam sutuoktiniui, jei šalis dėl to yra sudariusios susitarimą ir jį yra patvirtinęs kompetentingas socialinių paslaugų skyrius. Jeigu sutuoktiniai nutraukia santuoką, teismas taip pat gali įpareigoti vieną šalį mokėti kitai šaliai reikalingą išlaikymą. Tačiau Suomijos teismų praktikoje šalis retai įpareigojama mokėti išlaikymą savo sutuoktiniui. Paprastai santuoką nutraukusios šalys išlaiko save pačios.

Sutuoktinio teisė gauti išlaikymą iš buvusio partnerio pasibaigia, jeigu išlaikymą gaunanti šalis sudaro naują santuoką.

Įstatyme įtvirtintos su sutuoktiniais susijusios nuostatos taip pat taikomos atitinkamoms registruotos partnerystės šalims.

Šalys neturi prievolės mokėti viena kitai išlaikymo, jeigu jas sieja kokie nors kiti asmeniniai santykiai.

2 Iki kokio amžiaus vaikas gali gauti išlaikymą? Ar skiriasi nuostatos dėl nepilnamečių ir suaugusiųjų išlaikymo?

Vaiko teisė gauti išlaikymą iš tėvų baigiasi vaikui sulaukus 18 metų.

Tėvai turi padengti savo vaikų lavinimosi išlaidas ir vaikams sulaukus 18 metų, jei tai laikoma pagrįsta. Tačiau Suomijos teismų praktikoje tai pasitaiko retai.

Taip pat žr. 1 klausimą.

3 Ar tam, kad asmeniui būtų skirtas išlaikymas, jis turi kreiptis į kompetentingą valdžios instituciją ar teismą? Kokius svarbiausius dalykus reikėtų žinoti apie šią procedūrą?

Tiek teisę gauti išlaikymą, tiek prievolę mokėti išlaikymą turinti šalis gali kreiptis į savo gyvenamosios vietos kompetentingą socialinių paslaugų skyrių, kuris gali padėti sudaryti susitarimą dėl išlaikymo išmokos. Kompetentingo socialinių paslaugų skyriaus patvirtintas susitarimas, kaip ir teismo sprendimas, yra vykdytinas tiesiogiai. Jurisdikciją tvirtinti susitarimus dėl išlaikymo turi gerovės paslaugų apskričių padaliniai, Helsinkio miestas ir Alandų provincijos savivaldybė. Iki 2022 m. gruodžio 31 d. jurisdikciją tvirtinti susitarimus dėl išlaikymo turėjo savivaldybių socialinės paramos skyriai.

Kompetentinga socialinės paramos institucija gali patvirtinti susitarimą dėl išlaikymo, net jei vaiko arba prievolę mokėti išlaikymą turinčios šalies įprastinė gyvenamoji vieta yra ne Suomijoje, jeigu Suomijos teismas turi jurisdikciją pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 4/2009 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo bei bendradarbiavimo išlaikymo prievolių srityje 3 arba 6 straipsnį ir šalis pagal 2007 m. lapkričio 23 d. Hagos protokolo dėl išlaikymo prievolėms taikytinos teisės 7 straipsnį susitarė, kad išlaikymo prievolės reglamentuoja Suomijos teisė.

Kilus ginčui dėl išlaikymo, teisę gauti išlaikymą arba prievolę mokėti išlaikymą turinti šalis gali kreiptis į teismą. Išlaikymo klausimas gali būti iškeltas teisme pateikiant prašymą dėl šaukimo į teismą.

Sutuoktiniai gali sudaryti neoficialų rašytinį susitarimą dėl išlaikymo ir prašyti savo gyvenamosios vietos socialinių paslaugų skyriaus jį patvirtinti. Gavusi prašymą, institucija padeda šalims sudaryti susitarimą.

Išlaikymo byla, kurioje dalyvauja du sutuoktiniai, gali būti iškelta teisme pateikiant prašymą dėl šaukimo į teismą.

4 Ar prašymą galima pateikti giminaičio (jei taip, koks glaudus turi būti giminystės ryšys) arba vaiko vardu?

---

5 Jei asmuo ketina pareikšti ieškinį, kaip jam sužinoti, kuris teismas yra kompetentingas?

Tarpvalstybinėms byloms, susijusioms su išlaikymu, taikomas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 4/2009 ir jame įtvirtintos jurisdikcijos taisyklės.

Jurisdikciją nagrinėti su išlaikymo prievolėmis susijusias bylas valstybėse narėse turi:

- a) atsakovo įprastinės gyvenamosios vietos teismas arba
- b) kreditoriaus įprastinės gyvenamosios vietos (buveinės) teismas arba
- c) teismas, kuris pagal teismo valstybės teisę turi jurisdikciją nustatyti asmenų statusą, jei byloje kartu keliamas reikalavimas dėl išlaikymo, išskyrus atvejus, kai ši jurisdikcija grindžiama vien tik vienos iš šalių pilietybe, arba
- d) teismas, kuris pagal teismo valstybės teisę turi jurisdikciją nustatyti tėvų pareigas, jei byloje kartu keliamas reikalavimas dėl išlaikymo, išskyrus atvejus, kai ši jurisdikcija grindžiama vien tik vienos iš šalių pilietybe.

Jeigu byla yra ne tarpvalstybinio pobūdžio, taikomos (Suomijos) Teismo proceso kodekse (Nr. 4/1734) išdėstytos jurisdikcijos taisyklės.

Pagal Teismo proceso kodekso 10 skyriaus 1 straipsnį ieškinį fiziniam asmeniui nagrinėja apylinkės teismas, kurio jurisdikcijoje yra to asmens buveinė arba nuolatinė gyvenamoji vieta. Pagal 10 skyriaus 9 straipsnį išlaikymo reikalavimą taip pat gali nagrinėti apylinkės teismas, kurio jurisdikcijoje yra išlaikymo prašančios arba gaunančios šalies buveinė arba nuolatinė gyvenamoji vieta.

Kai byla yra susijusi su santuokos arba bendro gyvenimo nutraukimu, gali būti pateikiami reikalavimai dėl susitarimo dėl išlaikymo, vaiko globos ar bendravimo su juo teisių ar bet kokie kiti su santuokos arba bendro gyvenimo nutraukimu susiję reikalavimai. Tokiu atveju jurisdikciją turi santuokos nutraukimo byla nagrinėjantis teismas.

Jeigu reikalavimas dėl išlaikymo pareiškiamas su vaiko globa arba tėvystės nustatymu susijusioje byloje, reikalavimą dėl išlaikymo taip pat gali nagrinėti teismas, kuriame turi būti keliama byla vienu iš pirmiau nurodytų klausimų.

6 Ar ieškovas, pareikšdamas ieškinį teisme, turi veikti per tarpininką (pvz., advokatą, centrinę ar vietos instituciją ir pan.)? Jeigu ne, kokios yra procedūros?

Pareiškėjas turi teisę iškelti bylą be padėjėjo (advokato). Tačiau teismo proceso šaliai specialisto pagalba paprastai būna reikalinga, todėl patartina pasisamdyti padėjėją arba advokatą.

Tarpvalstybinėse bylose dėl išlaikymo suinteresuotosios šalys klausimus gali perduoti spręsti centrinei institucijai.

7 Ar už ieškinio pareiškimą teisme mokami mokesčiai? Jei taip, kokio maždaug dydžio? Jeigu ieškovo finansiniai ištekliai nepakankami, ar jis gali gauti teisinę pagalbą bylinėjimosi išlaidoms padengti?

Norint iškelti bylą teisme, reikia sumokėti mokesťį. Mokesťį renka teismas, o jo dydis priklauso nuo teismo ir nuo poreikio nagrinėti bylą. Daugiau informacijos apie bendrosios kompetencijos teismų žyminius mokesčius galima rasti [čia](#).

(Suomijos) Teisinės pagalbos įstatyme ir (Suomijos) įstatyme dėl Suomijos centrinės institucijos, nagrinėjančios tam tikras tarptautines su išlaikymu susijusias bylas, (Nr. 1076/2010) įtvirtintos nuostatos dėl pareiškėjų teisės gauti teisinę pagalbą.

Daugiau informacijos apie teisinę pagalbą Suomijoje galima rasti [čia](#).

8 Kokių rūšių išlaikymą teismas dažniausiai priteisia? Kaip apskaičiuojama išlaikymo suma? Ar pasikeitus materialinei ar šeiminei padėčiai teismo sprendimas gali būti peržiūrėtas? Jei taip, kokia tvarka tai daroma (pvz., pagal automatinio indeksavimo sistemą)?

Vaiko išlaikymo įstatyme (Nr. 704/1975) įtvirtintos nuostatos dėl vaikui mokėtino išlaikymo.

Paprastai išlaikymo išmokos mokamos pinigais mėnesio pradžioje, nebent būtų susitarta arba nustatyta kitaip. Išimties tvarka išlaikymą gali būti įpareigota sumokėti kaip vienkartinę išmoką arba kilnojamuoju ar nekilnojamuoju turtu.

Suomijoje nenustatyti konkretūs vaikui mokėtino išlaikymo dydžiai. Sprendimas dėl kiekvieno atvejo priimamas atskirai. Pagal įstatymo 1 straipsnį vaikas turi teisę gauti tinkamą išlaikymą. Tai reiškia, kad turi būti tenkinami vaikų materialiniai ir psichologiniai poreikiai įvairiais jų vystymosi etapais ir prireikus padengiamos jų priežiūros, lavinimosi ir kitos susijusios išlaidos. Pagal 2 straipsnį tėvai turi pareigą pagal savo galimybes išlaikyti savo vaikus. Vertinant šias galimybes, atsižvelgiama į tėvų amžių, darbingumą, galimybę gauti pelningą darbą, turimą turtą ir lėšas bei kitus jų teisinės išlaikymo prievolės aspektus. Vertinant tėvų išlaikymo prievolės dydį taip pat

atsižvelgiama į vaiko pajėgumą ir galimybes savarankiškai save išlaikyti ir į veiksnius, dėl kurių negalima tikėtis, kad tėvai padegs vaiko išlaikymo išlaidas arba kad padengiamos išlaidos bus minimalios.

Mokėtinis išlaikymo išmokos dydis automatiškai periodiškai didinamas atsižvelgiant į pragyvenimo išlaidų padidėjimą. Išsamesnės nuostatos dėl automatinio išlaikymo didinimo įtvirtintos (Suomijos) Įstatyme dėl tam tikrų išlaikymo išmokų ir pragyvenimo išlaidų indekso susiejimo (Nr. 583/2008).

Išlaikymo išmokos dydį ir jos mokėjimo būdą galima pakeisti susitarimu arba teismo sprendimu, jeigu pagrindinės aplinkybės, kuriomis buvo nustatytas išlaikymas, iš esmės pasikeičia ir toks pokytis, atsižvelgiant į vaiko ir išlaikymą mokančio tėvo (motinos) padėtį, yra laikomas pagrįstu.

Sutuoktiniui mokamo išlaikymo nuostatos įtvirtintos Santuokos įstatyme. Tačiau Suomijos teismų praktikoje šalis retai įpareigojama mokėti išlaikymą savo sutuoktiniui. Paprastai santuoką nutraukusios šalys išlaiko save pačios.

Išlaikymo išmoką pinigais gali būti įpareigota mokėti neribotą laiką arba iki tam tikro susitarime, sprendime ar teismo sprendime nustatyto termino. Tačiau išlaikymą gali būti įpareigota sumokėti kaip vienkartinę išmoką, jeigu tai yra pagrįsta, atsižvelgiant į prievolę mokėti išlaikymą turinčios šalies finansinę padėtį ir kitus veiksnius. Išlaikymą taip pat gali būti įpareigota sumokėti kilnojamuoju arba nekilnojamuoju turtu.

Sprendimas, teismo sprendimas arba sutuoktinių sudarytas susitarimas gali būti iš dalies pakeistas, jei dėl pasikeitusių aplinkybių atsiranda tam pagrindas. Tačiau sprendimas, teismo sprendimas ar susitarimas, kuriuo išlaikymą įpareigojama sumokėti kaip vienkartinę išmoką, negali būti keičiamas po išmokos sumokėjimo. Sutuoaktinių sudarytas susitarimas dėl išlaikymo gali būti keičiamas, jei pripažįstamas netinkamu. Pagal įstatymą prievolė mokėti periodinį išlaikymą pasibaigia, jeigu teisę gauti išlaikymą turinti šalis sudaro naują santuoką.

9 Kaip ir kam mokamas išlaikymas?

Vaiko išlaikymo išmoka mokama vaiko globėjui (į jo banko sąskaitą).

Sutuoktinio išlaikymo išmoka mokama pačiam sutuoktiniui (į jo banko sąskaitą).

Paprastai išlaikymo išmokos mokamos pinigais mėnesio pradžioje, nebent būtų susitarta arba nustatyta kitaip. Išimties tvarka išlaikymą gali būti įpareigota sumokėti kaip vienkartinę išmoką arba kilnojamuoju ar nekilnojamuoju turtu.

10 Jei atitinkamas asmuo (skolininkas) nemoka geranoriškai, kokiomis priemonėmis galima priversti jį mokėti?

Teisę gauti išlaikymo išmoką turinti šalis arba, jei tenkinamos tam tikros sąlygos, Suomijos socialinio draudimo institucija (*Kela*) (žr. 12 klausimą), turi teisę pareikšti ieškinį dėl išlaikymo mokėjimo vykdymo, jeigu prievolę mokėti išlaikymą turinti šalis nemoka teismo priteistos arba susitarime nustatytos išlaikymo išmokos.

Teisę gauti išlaikymo išmoką turinti šalis gali prašyti antstolio užtikrinti susitarimo arba sprendimo dėl išlaikymo vykdymą, kaip numatyta (Suomijos) Vykdyto užtikrinimo įstatyme. Konsultacijas šeimos teisės klausimais taip pat gali teikti gyvenamosios vietos socialinių paslaugų skyrius.

Jeigu prievolę mokėti išlaikymą turintis sutuoktinis šios prievolės nevykdo ir taip pažeidžia socialinių paslaugų skyriaus patvirtintą susitarimą, sprendimą arba teismo sprendimą, teisę gauti išlaikymą turinti šalis gali prašyti antstolio užtikrinti susitarimo, sprendimo ar teismo sprendimo vykdymą, kaip numatyta Vykdyto užtikrinimo įstatyme.

11 Trumpai aprašykite priverstinio išieškojimo apribojimus, visų pirma skolininkų apsaugos nuostatas ir jūsų šalies vykdymo užtikrinimo sistemoje taikomus kitus apribojimus ar senaties terminus.

Vykdyto užtikrinimas ir skolininkų apsaugos taisyklės.

Bylą perdavus vykdymo užtikrinimo institucijai, skolininkui pirmiausia nusiunčiamas pranešimas apie bylą ir priminimas dėl mokėjimo. Paprastai skolininkui turi būti suteikta galimybė gavus priminimą atlikti mokėjimą.

Jeigu skolininkas po priminimo nesumoka arba savanoriškai nesikreipia į vykdymo užtikrinimo instituciją dėl mokėjimo, vykdymo užtikrinimo institucija, remdamasi registruotais dokumentais, pradeda tyrimą dėl skolininko pajamų ir turto.

Skolininko pajamų ir turto tyrimo veiksmai ir visi vėlesni tyrimai yra griežtai reglamentuojami.

Dažniausiai areštuojamos darbo pajamos ir lėšos banko sąskaitose. Paprastai areštuoti galima trečdalį skolininko darbo užmokesčio, pensijos, bedarbio arba motinystės pašalpos. Atostogų išmokos, papildomos naudos, komisiniai, mokesčiai, honorarai, ir kitos išmokos taip pat priskiriami prie pajamų. Areštuojama suma apskaičiuojama pagal grynąsias pajamas. Socialinės paramos ir socialinės išmokos, pvz., būsto ir vaiko pašalpos, negali būti areštuojamos. Vietoj išskaitymo iš reguliariai mokamo darbo užmokesčio gali būti patvirtintas mokėjimo planas.

Atliekant vykdymo užtikrinimo veiksmus ir sudarant mokėjimo planus visada atsižvelgiama į pagal įstatymą saugomą skolininko turto dalį, kitaip tariant jo pragyvenimui reikalingą sumą. Ši apsaugota dalis tikslinama pagal nacionalinį pensijų indeksą. Informacija apie sutartą saugomą dalį ir atvejų pavyzdžiai skelbiami adresu <https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/velallisenaulosotossa/palkanulosmittaus.html>

Skolininkas turi teisę paduoti skundą, tačiau mokėjimo išieškojimas nenutraukiamas, nebent teismas nurodo kitaip.

Išlaikymo skolos senaties terminas

Vaiko išlaikymo įstatymo 16 straipsnio c punkte nustatyta, kad periodiškai mokama išlaikymo išmoka ir visi su ja susiję priskaičiuoti delspinigiai turi būti išieškoti iš prievolę mokėti išlaikymą turinčios šalies per penkerius metus nuo metų, einančių po metų, kuriais sueina mokėjimo terminas, pradžios. Priešingu atveju teisė į išmoką prarandama. Tačiau kaip vienkartinė išmoka mokamas išlaikymas ir visi už jį priskaičiuoti delspinigiai turi būti išieškoti per penkerius metus nuo išmokos mokėjimo termino pabaigos, bet ne vėliau kaip per penkerius metus nuo to momento, kai išmokos gavėjas sulaukia pilnametystės.

Be to, socialinio draudimo institucija privalo iš prievolę mokėti išlaikymą turinčios šalies išieškoti bet kokią vaiko išlaikymo pašalpą per penkerius metus nuo metų, einančių po metų, kuriais turėjo būti mokėta išlaikymo išmoka ir už kuriuos dėl įsipareigojimo nevykdymo sumokėta pašalpa, pradžios. Priešingu atveju teisė gauti išmoką prarandama (Vaiko išlaikymo pašalpų įstatymo Nr. 580/2008 22 straipsnis).

Atleidimas nuo socialinio draudimo institucijos *Kela* renkamos išlaikymo išmokos mokėjimo

Jeigu socialinio draudimo institucija (*Kela*) vykdo išlaikymo išmokos skolos išieškojimą, tačiau skolininkas negali jos sumokėti dėl laikino nemokumo, skolininkas gali kreiptis į *Kela* dėl atleidimo nuo mokėjimo. Daugiau informacijos pateikiama [čia](#).

Kela sprendimas atleisti nuo mokėjimo neturi įtakos jokiems tuo metu galiojantiems susitarimams ar sprendimams dėl išlaikymo. Jie turi būti skundžiami atskirai (žr. 8 klausimą).

12 Ar yra organizacija ar valdžios institucija, galinti padėti išieškoti išlaikymą?

Jeigu prievolę mokėti išlaikymą turinti šalis nemoka sutarto išlaikymo, teisę gauti išlaikymą turinti šalis turi prašyti vykdymo užtikrinimo institucijos išieškoti likusią sumą. Vykdomo užtikrinimo pareigūnas pateikia gaires, kaip pateikti tokį prašymą. Socialinių paslaugų skyrius taip pat gali teikti konsultacijas šeimos teisės klausimais. Žr. 13 ir 14 klausimus. Vykdomo užtikrinimo institucija už išlaikymo išmokų išieškojimą mokesčio netaiko. Daugiau informacijos apie šią procedūrą skelbiama adresu <https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index.html>

Jeigu teisę gauti išlaikymą turinti šalis gauna vaiko išlaikymo pašalpą iš Suomijos socialinio draudimo institucijos (*Kela*) dėl to, kad nesumokėta išlaikymo išmoka, ta šalis negali pareikšti ieškinio dėl išlaikymo išmokų išieškojimo. Jei *Kela* moka vaiko išlaikymo pašalpą, ji perima teisę į išlaikymo išmoką, lygią jos sumokėtai vaiko

išlaikymo pašalpai (*atgręžtinio reikalavimo teisė*) (Vaiko išlaikymo įstatymo Nr. 580/2008 19 straipsnis). Jei sutarta išlaikymo išmoka yra didesnė už *Kela* mokamą vaiko išlaikymo pašalpą, o prievolę mokėti išlaikymą turinti šalis išlaikymo nemoka, *Kela* sumoka visą vaiko išlaikymo pašalpą, o visą nesumokėtą išlaikymo išmokos dalį išieško iš tos šalies. Jei byla išsprendžiama sėkmingai, *Kela*, išieškojusi skolą, sumoka skirtumą tarp išlaikymo išmokos ir vaiko išlaikymo pašalpos vaiko globos teisę turinčiam tėvui (motinai).

Tarpvalstybinėse bylose, susijusiose su išlaikymo išmokų išieškojimu, suinteresuotosios šalys bylą gali perduoti spręsti centrinės institucijos funkcijas vykdančiai Teisingumo ministerijai.

13 Ar organizacijos (valstybės ar privačios) gali anksčiau sumokėti visą ar dalį išlaikymo už skolininką?

Jeigu prievolę mokėti išlaikymą turinti šalis nemoka išlaikymo, mokėtino pagal susitarimą dėl išlaikymo arba sprendimą dėl Suomijoje gyvenančio vaiko, vaikas turi teisę gauti vaiko išlaikymo pašalpą iš Suomijos socialinio draudimo institucijos (*Kela*). Informacija apie *Kela* mokamų vaiko išlaikymo pašalpų dydį skelbiama jos interneto svetainėje: <http://www.kela.fi/elatustuki> (Įstatymas dėl tam tikrų išlaikymo išmokų ir pragyvenimo išlaidų indekso susiejimo (Nr. 583/2008)).

Vaiko išlaikymo pašalpą taip pat galima gauti, jeigu vaiko išlaikymo išmoka buvo nustatyta susitarime dėl išlaikymo arba sprendime ir išlaikymo suma yra mažesnė už tuo metu mokamą vaiko išlaikymo pašalpą, nes prievolę mokėti išlaikymą turintis sutuoktinis patiria finansinių sunkumų. Tokiais atvejais *Kela* sumoka skirtumą tarp vaiko išlaikymo pašalpos ir išlaikymo išmokos. Be to, vaikas iš skolininko gauna susitarime dėl išlaikymo arba sprendime nurodytą išmoką. Jeigu prievolę mokėti išlaikymą turinti šalis išlaikymo mokėti negali, taip pat gali būti nustatyta, kad išlaikymo suma yra 0 EUR. Tokiais atvejais visą vaiko išlaikymo pašalpą moka *Kela*.

Vaiko išlaikymo pašalpos gavimo tvarka nustatyta Vaiko išlaikymo įstatyme (Nr. 580/2008) įtvirtintomis nuostatomis. Vaiko išlaikymo pašalpa skiriama vaiko globėjo, teisinio atstovo arba kito vaiku *bona fide* besirūpinančio asmens prašymu. 15 metų sulaukęs vaikas taip pat gali kreiptis dėl išmokos, jei gyvena savarankiškai. Vaiko išlaikymo pašalpos mokėjimas nedaro jokie poveikio atitinkamos šalies prievolei mokėti visą išlaikymą. Kai *Kela* nusprendžia mokėti vaiko išlaikymo pašalpą dėl prievolės mokėti išlaikymą nevykdymo, ji turi teisę – ir privalo – iš atitinkamos šalies išieškoti visas nesumokėtas išlaikymo išmokas.

Teisę gauti išlaikymą turintis sutuoktinis išlaikymo išmoką gali gauti tik iš savo sutuoktinio.

14 Jeigu ieškovas yra šioje valstybėje narėje, o skolininko gyvenamoji vieta – kitoje šalyje:

14.1 Ar kuri nors šios šalies valdžios institucija ar privati organizacija gali suteikti ieškovui pagalbą?

Teisingumo ministerija yra centrinė Suomijos institucija, atsakinga už tarptautinius susitarimus dėl išlaikymo išieškojimo (žr., pavyzdžiui, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 4/2009 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo bei bendradarbiavimo išlaikymo prievolių srityje ir 2007 m. Hagos konvenciją dėl tarptautinio vaikų ir kitokių šeimos išlaikymo išmokų išieškojimo). Centrinės institucijos pareigos apima prašymų dėl išlaikymo priėmimą, jų perdavimą kompetentingoms institucijoms ir su prašymais susijusių bylų iškėlimą.

Jeigu prievolę mokėti išlaikymą turinti šalis gyvena valstybėje, kurioje galioja tarptautiniai susitarimai dėl išlaikymo išieškojimo, pareiškėjas gali kreiptis į Teisingumo ministeriją dėl išlaikymo išieškojimo toje užsienio valstybėje. Prireikus pareiškėjai raginami kreiptis į savo vietos teisinės pagalbos tarnybą arba privatų advokatą (pvz., kad paaiškintų, kaip užpildyti prašymo dokumentus). Socialinių paslaugų skyrius taip pat gali teikti konsultacijas šeimos teisės klausimais.

Jeigu teisę gauti išlaikymą turinčiam asmeniui *Kela* moka vaiko išlaikymo pašalpą, nes nevykdoma prievolė mokėti išlaikymo išmoką, *Kela* perima teisę į išlaikymo išmoką, lygią jos sumokėtai vaiko išlaikymo pašalpai (*atgręžtinio reikalavimo teisė*) (Vaiko išlaikymo įstatymo Nr. 580/2008 19 straipsnis). Tokiu atveju *Kela* išieško nesumokėtas išlaikymo išmokas jas gauti teisę turinčio asmens vardu, o jis tokiomis aplinkybėmis negali

pareikšti ieškinio skoliai išieškoti. Jeigu sutarta išlaikymo išmoka yra didesnė už *Kela* mokamą pašalpą, *Kela* sumoka visą vaiko išlaikymo pašalpą ir išieško visą nesumokėtą išlaikymo išmokos dalį iš prievolę mokėti išlaikymo išmoką turinčios šalies. Jei byla išsprendžiama sėkmingai, *Kela*, išieškojusi skolą, sumoka skirtumą tarp išlaikymo išmokos ir vaiko išlaikymo pašalpos vaiko globos teisę turinčiam tėvui (motinai).

Teisę gauti išlaikymą turintis sutuoktinis išlaikymo išmoką gali gauti tik iš savo sutuoktinio. Teisę gauti išlaikymą turintis sutuoktinis išlaikymo išmoką gali gauti tik iš savo sutuoktinio. Teisę gauti išlaikymą turintis sutuoktinis gali kreiptis į antstolį ir bandyti išsiaiškinti, ar užsienyje gyvenantis sutuoktinis turi turto Suomijoje ir ar tą turtą būtų galima areštuoti pagal Vykdyimo užtikrinimo įstatymą. Jis taip pat gali prašyti Teisingumo ministerijos pagalbos išieškant išlaikymą užsienyje.

14.2 Jei taip, kaip su šia valdžios institucija ar privačia organizacija susisiekti?

Teisingumo ministerijos (centrinės institucijos) kontaktiniai duomenys:

Adresas: Oikeusministeriö
PO BOX 25,
00023 Valtioneuvosto

Telefonas: +358 2951 6001
Faksas: +358 9 1606 7524
sähköposti: maintenance.ca.om@gov.fi

Teisingumo ministerijos interneto svetainės adresas <https://oikeusministerio.fi>

Kansaneläkelaitoksen (Kelan) yhteystiedot ovat:

Adresas: Kansaneläkelaitos,
Perintäkeskus
PL 50,
00601 Helsinki

Telefonas: +35820 634 4940 (henkilöasiakkaat), +35820 634 4942 (viranomaiset)
Faksas +358 20 635 3330

El. paštas maintenance@kela.fi

Kela interneto svetainės adresas <http://www.kela.fi/henkiloasiakkaat>

Teisinės pagalbos tarnybų interneto svetainių adresai <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/yhteystiedot.html>

Regioninių socialinių paslaugų skyrių kontaktinius duomenis galima rasti telefonų knygoje arba gauti paskambinus Suomijos informacijos apie abonentus tarnybai. Paskambinus reikia nurodyti, kurio regioninio socialinių paslaugų skyriaus reikia.

15 Jeigu skolininkas yra šioje valstybėje narėje, o ieškovas – kitoje:

15.1 Ar kuri nors šios šalies valdžios institucija ar privati organizacija gali suteikti ieškovui pagalbą?

Kitoje šalyje pareiškėjui geriausia kreiptis į tos valstybės kompetentingą centrinę instituciją, kuri tuomet susisieks su Suomijos teisingumo ministerija. (Žr. 13, 14 ir 15 klausimus).

Pareiškėjas taip pat gali tiesiogiai kreiptis į Suomijos valdžios institucijas.

15.2 Jei taip, kaip su šia valdžios institucija ar privačia organizacija susisiekti ir kokią paramą galima gauti?

Žr. atsakymus į 15 klausimą.

Jeigu teisę gauti išlaikymą turinti šalis (vaikas arba sutuoktinis) ir prievolę jį mokėti turinti šalis gyvena

skirtingose šalyse, Teisingumo ministerija gali padėti spręsti šį klausimą bet kuriai iš tų šalių ir užsienio valstybės kompetentingoms institucijoms. Pareiškėjas (teisę gauti išlaikymą turintis vaikas arba sutuoktinis) gali prašyti ministerijos užtikrinti, kad užsienio valstybėje priimtas teismo sprendimas, sprendimas ar patvirtintas susitarimas dėl išlaikymo būtų vykdomas Suomijoje ir kad priverstine tvarka taikant areštą sumokėtas išlaikymas būtų pervestas į teisę gauti išlaikymą turinčios šalies nurodytą banko sąskaitą. Tačiau Teisingumo ministerija negali mokėti išlaikymo skolininko vardu.

Pagal įvairius galiojančius tarptautinius susitarimus Teisingumo ministerijos, kaip centrinės institucijos, funkcijos taip pat apima, pavyzdžiui, pagalbą nustatant skolininko ar kreditoriaus buvimo vietą, ieškant informacijos apie skolininko ar kreditoriaus pajamas ir pagalbą nustatant tėvystę (motinystę), jei to reikia išlaikymui išieškoti.

16 Ar šioje valstybėje narėje taikomas 2007 m. Hagos protokolas?

Taip.

17 Jei 2007 m. Hagos protokolas šioje valstybėje narėje netaikomas, kaip, vadovaujantis joje taikomomis tarptautinės privatinės teisės nuostatomis, nustatoma ieškiniui dėl išlaikymo taikytina teisė? Kokios tai tarptautinės privatinės teisės nuostatos?

-----

18 Kaip, vadovaujantis Išlaikymo reglamento V skyriaus struktūra, reglamentuojama teisė kreiptis į teismą dėl tarpvalstybinės bylos ES mastu?

Jeigu Teisingumo ministerija arba jos įgaliotas asmuo, vykdydamas savo, kaip centrinės institucijos, funkcijas pagal įvairius galiojančius tarptautinius susitarimus, atstovauja pareiškėjui Suomijos teisme ar kitoje institucijoje, pareiškėjui suteikiama nemokama teisinė pagalba, nepaisant kitų įstatymo nuostatų dėl teisinės pagalbos teikimo sąlygų.

1. Ši nuostata taikoma klausimams, susijusiems su: 1) nustatymu, kad užsienio valstybėje priimtas sprendimas dėl išlaikymo turi būti pripažįstamas arba jo vykdymas gali būti užtikrinamas Suomijoje;
2. tėvystės nustatymu;
3. tėvo (motinos) įpareigojimu mokėti išlaikymą savo vaikui;
4. sutartos vaiko išlaikymo išmokos pakeitimu, kai pareiškėjas yra vaikas arba vaiko atstovas.

Tačiau 2–4 punktų nuostatos taikomos tik jeigu bylos iškėlimo momentu vaikas yra jaunesnis nei 21 metų amžiaus.

Jeigu Teisingumo ministerija arba jos įgaliotas asmuo, vykdydamas savo, kaip centrinės institucijos, funkciją pagal įvairius galiojančius tarptautinius susitarimus, atstovauja pareiškėjui užtikrinant sprendimo dėl išlaikymo vykdymą, pareiškėjas neatsako už jokias vykdymo užtikrinimo išlaidas.

Kitais atvejais pareiškėjas gali prašyti valstybės teisinės pagalbos. Teisinė pagalba reiškia, kad pareiškėjas byloje gali naudotis valstybės visiškai arba iš dalies apmokamomis padėjėjo (advokato) paslaugomis. Teisinė pagalba teikiama visais teisiniais klausimais. Paprastai ji teikiama tik Suomijoje nagrinėjamosiose bylose. Dėl teisinės pagalbos galima kreiptis į bet kurią valstybinę teisinės pagalbos tarnybą, nepriklausomai nuo pareiškėjo gyvenamosios vietos. Praktiškiausia kreiptis į artimiausią tarnybą. Pareiškėjai turi pateikti savo pajamų, prašomų padengti išlaidų, turto ir skolų deklaraciją. Taip pat reikia aprašyti bylą, kurioje prašoma teisinės pagalbos, ir pateikti išsamią informaciją apie visą pareiškėjo turimą teisinių išlaidų draudimą. Daugiau informacijos galima rasti: <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index.html>

Suomijos vykdymo užtikrinimo institucijos už išlaikymo išieškojimą mokesčio netaiko.

19 Kokiomis priemonėmis šioje valstybėje narėje užtikrinama, kad būtų vykdoma Išlaikymo reglamento 51 straipsnyje nurodyta veikla?

Teisingumo ministerija yra paskirta centrine institucija pagal Reglamento 51 straipsnį. Įstatyme dėl Įstatyme dėl Suomijos centrinės institucijos, nagrinėjančios tam tikras tarptautines su išlaikymu susijusias bylas, (Nr. 1076/2010) taip pat įtvirtintos papildomos nacionalinės teisės nuostatos dėl jos funkcijų.

Šis tinklalapis yra portalą „Jūsų Europa“ dalis.

[Laukiame atsiliepimų](#), ar pateikta informacija buvo naudinga.

■ Paskutinis naujinimas: 29/05/2026

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.